

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Dr. Brassai Sámuel nagy tudósnaknák füzetünk elején álló Valás és hit című felolvasása külön lenyomatban is megjelent a Dávid F. egylet számára. Ez értekezés méltó kiegészítése a Jövő vallása című nagyérdekű értekezésnek. Ugy hisszük fölösleges bővebben ajánlanunk a kitűnő munkát. Kapható Boros György titkárnál (Kolozsvárt, Rózsa-utca 2. sz.)

A keresztyén egyház történelme. Irta Wurga Lajos sárospataki theologiai tanár. II. kötet. A reformatió utáni korszak, vagy a protestantismus fejlődése és az államok független uralma. Ára 5 frt 20 kr. E vaskos kötet n. 8-ad rétbén csinosan van kiállítva s 820 lapra terjed. Két időszakra oszlik: az első 1517—1648-ig, s 12 szakaszból áll; a második 1648—1814-ig s 9 szakaszt foglal magában. Szerző alaposan, tiszta, világos iránylyal s a legapróbb részletességgel tárgyalja az eseményeket. Közli a forrásokat s a nevezetes szereplők munkáját, a mi a mű becsét nagyon emeli. Ajánljuk olvasóink, s mindazoknak figyelmébe, kik az egyháztörténelmet részletesen akarják tanulmányozni.

„Kenderesi Gábor szomorú esete vagy az ördögök itala. Tamulságos igaz történet a magyar nép számára. Versekben megírta Murányi Sándor.“ Ez egyike ama népies füzeteknek, melyekkel a Tatár Péter-féle butító, babonát terjesztő ponyvairodalom termékeit akarják a piacról leszorítani. Jelles írók munkálnak közre e célra. S mi felette örvendünk, hogy a mieink közül Murányit is résztvenni látjuk emez a nép gondolkozását emelő és erkölcsét nemesítő nemzeti vállalatban. Kenderesi Gábor esetében a pálinka-ivás szomorú következményei vannak felmutatva. Valóban megtörtént dolgot beszél el, melyre Maros-Széken sokan emlékezhetnek az 50-es évekből, de látszik, hogy azt költő szedte versekbe. — Csakugyan tőle jelentek meg még: „A talált kincs“ (elbeszélés) és „A mi jó, meg a mi nem jó“. (Egészségi tanácsok a nép számára) című füzetkék is. Ugy az előbbit, mint a két utóbbit ajánljuk paptársainknak, hogy azt minél számosabb példányban terjeszszék a nép között. A füzetkék ára darabonként 2 kr. Megjelentek Budapesten, Méhner Vilmos kiadásában (IV. ker. Papnövelde-utca 8. sz.)

Magyar Plutarch. — Uj Magyar Athenas most kiadott X-ik füzetével befejeződött. Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas és Bierbrunner Gusztáv gyűjtőték benne össze az újabbkori ref. és ág. hitv. egyházi írók életrajzeit. A tiz füzet ára 5 frt. Aigner Lajos kiadása Budapesten. — A Protestans Népkönyvtárnak, melybe ref. és ág. hitv. írók dolgoznak II. és III. füzete megjelent. (Hornyánszky V. kiadása. Budapest, egy füz. ára 20 kr.) A vállalatot úgy látszik mind szélesebb körben kezdik felkarolni. Ref. és ág. hitv. afiának tehát már megvan és gyarapodik népkönyvtárunk. Reméljük, hogy a Dávid F.

egyletnek júniusra hirdetett pályázata meghozza azt a sikeres eredményt, mely a mi egyházunkban is egy népkönyvtár megindítására kezdetül szolgálhat. — Keresztény Népparád. Missio és Gusztáv Adolf egylet havi közlönye. Kiadja Budapesten Hornyánszky. Ára 2 kr. — Magyarország helység-
névtára két kötetben. Szerkesztette Dvorzsák János. (Budapest, II. Donáti-
utca 3. sz.) Ára 10 frt.

Kénosi J. kézirati művei. A K. Magvető f. évi első füzetében Jakab Elek ur „Kiáltó szó a pusztában“ cz. cikkében többek közt ezt írja: „A tordai unitárius középtanoda könyvtárából Kénosi Tózsér János két kézirati nagybecsű műve a gróf Kemény József gerendi könyv és kézirat tárába jutott s ma az erdélyi Muzeum-egylet birtokában van.“

Nem kívánok a Kénosi-féle iratok történetének fejtegetésébe ereszkedni. Az igazság érdekében csak azt jegyzem meg, hogy Kénosinak említett két műve u. m. De Typographiis et Typographis Unitariorum és Bibliotheca Scriptor. Transylvaniae Unitariorum stb. a Kénosi és Uzoni eredeti kéziratában, az első csakán, az utóbbi teljes állapotban a kolozsvári unitár. Colleg. könyvtárában van s sohasem voltak a tordai gymn. könyvtárában. A muzeum könyvtárában levő példány csak másolat, miről Kénosinak — többek közt a kolozsvári Colleg. matric.-ban isk. főnök (senior) korában tett iratával való összehasonlításból bárki azonnal meggyőződhetik. De meg lehet győződni ezen példányoknak a tordai iskola matrikulájával való összehasonlításából is, a melyet Kénosi szintén sajátkezűleg írt s mely ma is a tordai gymn. könyvtárában van, honnan Váradi Károly, mint igazgató adta volt át czikkiró urnak és vissza is tette.

Benczédi Gergely.

KÜLÖNFÉLÉK.

A Keresztény Magvetőért! A Keresztény Magvető érdekében Kovács Dénes bágyoni birtokos, hitbuzgó egyháztanácsos afiától a következő levelet és küldeményt vettük: „T. Szerkesztőség! Egy régóta eszembe tartott és melegen ápolt gondolatomnak akarok kifejezést adni; és ez az, miszerint a t. szerkesztőség ügybuzgósága mellett óhajtanám, ha egyetlen folyóiratunk, a Ker. Magvető biztosítása tekintetéből bizonyos alapot eszközölhetnénk, mely az elismerés mellett idővel némi kárptólást is nyújthatna az előfizetők és pártolók változékony száma mellett.

Igaz ugyan, hogy folyóiratunk nagy elismerésben részesül, szélesen kiterjedett olvasó körrel dicsekszik, s bizonyára csak szaporodhatnak előfizetői és pártolói. Azonban gondoljuk meg azt is, hogy vagyonosabb s áldozatkész litrokonainkot, azoknak halálával aligha tudhatjuk pótolni, és így önként reá jövünk az én gondolatomra, t. i. hogy az előfizetők egyszermindenkorra fizessenek 50 forintot és a pártolók 100 frtot készpénzben — urbéri vagy államkötvényben — s mint alapító tagok kapni fogják, míg élnek egy-egy példányban a Ker. Magvető füzezeit; a befizetett összegek tőkét fognak alkotni, melynek kamatja — mint addig is — a folyóirat költségeire fordittatik.